

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

RADA

Usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030)

(2021/C 66/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC

- potvrzení pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ („ET 2010“) na barcelonském zasedání Evropské rady v březnu 2002, stanovení nového cyklu prostřednictvím závěrů Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („Vzdělávání a odborná příprava 2020“ – „ET 2020“) a posouzení prostřednictvím společné zprávy Rady a Komise pro rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“), jimiž byl vytvořen pevný rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, který vychází ze společných cílů a jehož prvořadým úkolem je podpora zdokonalování vnitrostátních systémů vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím rozvoje doplňkových nástrojů na úrovni EU, vzájemného učení a výměny osvědčených postupů formou otevřené metody koordinace, a jež tomuto rámci společně zajistily kontinuitu,
- politické souvislosti této otázky uvedené v příloze I

a UZNÁVAJÍC,

- že v Římském prohlášení z března 2017 se vedoucí představitelé EU zavázali, že budou usilovat o Unii, v níž se mladým lidem dostává toho nejlepšího vzdělání a odborné přípravy a kde mohou studovat a nalézat uplatnění po celém kontinentu,
- že vedoucí představitelé EU v roce 2017 na sociálním summitu v Göteborgu slavnostně vyhlásili evropský pilíř sociálních práv, v němž je jako zásada č. 1 stanoveno právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení pro všechny, jako zásada č. 4 právo na včasnou a individuálně uzpůsobenou pomoc pro zlepšení vyhlídek na zaměstnání nebo na výkon samostatné výdělečné činnosti, jež zahrnuje i odbornou přípravu a rekvalifikaci, a jako zásada č. 11 rovněž právo dětí na cenově dostupné a kvalitní předškolní vzdělávání a péči a právo dětí ze znevýhodněných prostředí na zvláštní opatření pro zvýšení rovných příležitostí,
- že Evropská rada ve svých závěrech ze dne 14. prosince 2017 vyzdvihla zásadní význam vzdělávání při budování inkluzivních a soudržných společností a k udržení evropské konkurenceschopnosti, čímž vzdělávání a odbornou přípravu poprvé zařadila na přední místo evropské politické agendy,
- pokrok, jehož bylo dosaženo v souvislosti s pracovním programem „ET 2010“ a rámcem „ET 2020“, zejména při podpoře vnitrostátních reforem, uznávajíc však, že má-li Evropa naplnit ambice, které si vytyčila ve výše uvedených prohlášeních, stále přetrvávají zásadní výzvy,

- že Komise zahájila spolu s členskými státy od roku 2018 činnosti směřující k dosažení této vize budoucnosti vzdělávání a odborné přípravy vytvořením Evropského prostoru vzdělávání ⁽¹⁾, přičemž Rada reagovala přijetím závěrů Rady ze dne 22. května 2018 o směřování k vizi Evropského prostoru vzdělávání a usnesení Rady ze dne 8. listopadu 2019 o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání za účelem podpory systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměřených na budoucnost,
- činnost vykonanou v rámci boloňského procesu, jež byla upevněna prostřednictvím ministerského komuniké z Říma z listopadu 2020, jakož i v rámci kodaňského procesu a v nedávné době posílena prohlášením z Osnabrücku z listopadu 2020,
- že v roční strategii pro udržitelný růst 2021 se zdůrazňuje, že je důležité zajistit rovné příležitosti a inkluzivní vzdělávání, věnovat zvláštní pozornost znevýhodněným skupinám a investovat do změny kvalifikace a prohlubování dovedností,

ZDŮRAŽUJE, že:

- vzdělávání a odborná příprava hrají zásadní úlohu při utváření budoucnosti Evropy v době, kdy je naprosto nezbytné, aby společnost i hospodářství byly více soudržné, inkluzivní, digitalizované, udržitelné, ekologické a odolné, jakož i pro občany ve snaze o dosažení osobního naplnění a duševní pohody, aby byli připraveni přizpůsobit se a obstát na měnícím se trhu práce a angažovat se prostřednictvím aktivního a odpovědného občanství,
- pandemie COVID-19 vystavila odvětví vzdělávání a odborné přípravy bezprecedentnímu tlaku a vyvolala rozsáhlý posun k distanční a smíšené výuce a učení. Tento posun postavil systémy vzdělávání a odborné přípravy před různé výzvy a příležitosti a odhalil dopady digitální propasti a nedostatečné konektivity v členských státech, jakož i nerovnosti mezi majetkovými skupinami i městským a venkovským prostředím, současně však také poukázal na potenciál vzdělávání a odborné přípravy při budování odolnosti a podpoře udržitelného a inkluzivního růstu,
- Evropský prostor vzdělávání umožní účastníkům vzdělávání v různých fázích života studovat a hledat zaměstnání v celé EU a členským státům a zúčastněným subjektům spolupracovat, aby se vysoce kvalitní, inovativní a inkluzivní vzdělávání a odborná příprava podporující hospodářský růst a vysoce kvalitní pracovní příležitosti, jakož i osobní, sociální a kulturní rozvoj staly ve všech členských státech i regionech v celé EU skutečností,
- Evropský prostor vzdělávání bude také prostorem, v němž mohou účastníci vzdělávání a pedagogičtí pracovníci snadno spolupracovat a komunikovat napříč obory, kulturami a hranicemi a v němž jsou automaticky uznávány kvalifikace a výsledky z období studia v zahraničí ⁽²⁾,

UZNÁVÁ, že:

- předchozí strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“) napomáhal při podpoře vzájemného učení v oblasti vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím společných strategických cílů, společných referenčních nástrojů a přístupů, důkazů a údajů od všech příslušných evropských agentur a mezinárodních organizací, jakož i při podpoře výměny osvědčených postupů a vzájemného učení mezi členskými státy EU a dalšími zúčastněnými subjekty, a podporoval provádění vnitrostátních reforem v oblasti vzdělávání a odborné přípravy,
- aktualizovaný strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy – při plném respektování zásady subsidiarity a rozmanitosti vnitrostátních systémů vzdělávání členských států a s ohledem na výsledky předchozích rámců – zlepšit tuto spolupráci v oblastech, jako je posílená koordinace, a to i na politické úrovni, větší součinnost mezi různými politikami, jež přispívají k sociálnímu a hospodářskému růstu a k ekologické a digitální transformaci, a posílená komunikace a šíření výsledků v rámci inovativnější a na budoucnost zaměřené perspektivy podpory reforem v oblasti vzdělávání a odborné přípravy,

⁽¹⁾ Dokument COM(2017) 673 final.

⁽²⁾ V souladu s doporučením Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1).

- krize COVID-19 ukázala, že systémy vzdělávání a odborné přípravy musí být dostatečně flexibilní a odolné vůči přerušení svých pravidelných cyklů, a prokázala, že členské státy EU jsou schopny nalézat řešení, která jim umožní pokračovat v zajišťování procesů vyučování a učení různými způsoby a v různých prostředích, a zajistit, aby všichni účastníci vzdělávání, bez ohledu na své socioekonomické zázemí či vzdělávací potřeby, pokračovali v učení. Totéž platí pro rámec evropské spolupráce, jenž by si měl udržet dostatečnou flexibilitu, aby mohl reagovat na současné i budoucí výzvy, a to i v kontextu Evropského prostoru vzdělávání,

VÍTÁ a BERE PLNĚ NA VĚDOMÍ

hlavní prvky a zejména vizi sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 30. září 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025⁽³⁾, jež nastiňuje, jak může evropská spolupráce dále obohacovat kvalitu, inkluzivnost a digitální a ekologický rozměr systémů vzdělávání a odborné přípravy EU. V tomto sdělení je navržen rámec, který umožní spolupráci s členskými státy a zapojení příslušných zúčastněných subjektů, včetně struktury pro podávání zpráv a analytické struktury, spolu s návrhy vzdělávacích cílů na podporu a sledování reform v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, s cílem vytvořit Evropský prostor vzdělávání do roku 2025,

a ROVNĚŽ VÍTÁ

- hlavní prvky sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů z července 2020 nazvaného „Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“⁽⁴⁾,
- hlavní prvky sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze září 2020 nazvaného „Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027 – Nové nastavení vzdělávání a odborné přípravy pro digitální věk“⁽⁵⁾,

SOUHLASÍ S TÍM, že:

1. dosažení a další rozvoj Evropského prostoru vzdělávání bude do roku 2030 zastřešujícím politickým cílem nového strategického rámce pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, postupujícím všemi strategickými prioritami a prioritními oblastmi stanovenými v tomto usnesení, přičemž si je vědoma, že strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy bude hlavním nástrojem na podporu a provádění Evropského prostoru vzdělávání, přispívajícím k jeho úspěšné realizaci a dalšímu ambicióznímu rozvoji⁽⁶⁾ prostřednictvím jeho iniciativ a společné vize a v duchu společného utváření,
2. při úsilí o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 by hlavním cílem evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy měla být podpora dalšího rozvoje systémů vzdělávání a odborné přípravy v členských státech, jejichž cílem je zajišťovat:
 - a) osobní, společenské a profesní naplnění všech občanů při současně podpoře demokratických hodnot, rovnosti, sociální soudržnosti, aktivního občanství a mezikulturního dialogu;
 - b) udržitelnou hospodářskou prosperitu, ekologickou a digitální transformaci a zaměstnatelnost,
3. evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období do roku 2030 by měla být uskutečňována prostřednictvím strategického rámce, který se na systémy vzdělávání a odborné přípravy zaměřuje jako na celek a z hlediska inkluzivního, uceleného a celoživotního učení. To by mělo být vyzdvíženo jako základní zásada, o níž se opírá celý rámec, jenž má zahrnovat vyučování, odbornou přípravu a učení ve všech kontextech, formálním,

⁽³⁾ Dokument COM(2020) 625 final.

⁽⁴⁾ Dokument COM(2020) 274 final.

⁽⁵⁾ Dokument COM(2020) 624 final.

⁽⁶⁾ V souladu s usnesením Rady ze dne 8. listopadu 2019 o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání za účelem podpory systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměřených na budoucnost (Úř. věst. C 389, 18.11.2019, s. 1).

neformálním či informálním, a na všech úrovních, od předškolního vzdělávání a péče po vzdělávání dospělých, včetně odborného vzdělávání a přípravy a vysokoškolského vzdělávání, a to i v digitálním prostředí. Evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy by měla rovněž přispívat k příslušným prioritám evropského semestru,

4. činnost vyvíjená na základě tohoto nového rámce by měla přispívat k ekologické a digitální transformaci v souladu s cíli stanovenými ve sdělení Komise z prosince 2019 nazvaném „Zelená dohoda pro Evropu“⁽⁷⁾ i s hlavními prvky sdělení Komise z února 2020 nazvaného „Formování digitální budoucnosti Evropy“⁽⁸⁾,
5. na tyto cíle by se rovněž mělo nahlížet z globálního hlediska vzhledem k tomu, že spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy se postupně stává důležitým nástrojem pro provádění vnějších politik EU, založených na evropských hodnotách, důvěře a autonomii. To pomůže učinit z EU ještě přitažlivější destinaci a partnera, a to jak v globální soutěži o talenty, tak při prosazování strategických partnerství s mezinárodními partnery, s cílem poskytovat inkluzivní a kvalitní vzdělávání pro všechny, ve všech kontextech a na všech úrovních vzdělávání. Spolupráce jako taková je zásadním rozměrem, pokud jde o dosažení geopolitických priorit Unie i cílů udržitelného rozvoje OSN 2030, a to jak na celosvětové úrovni, tak v členských státech EU. Prosazování větší koordinace mezi EU a členskými státy posílí postavení Evropy jako klíčového partnera v oblasti vzdělávání na globální úrovni a pomůže upevnit vazby mezi Evropským prostorem vzdělávání a zbytkem světa,
6. předpokladem pro zvyšování kvality a inkluzivnosti systémů vzdělávání a odborné přípravy a zlepšování výsledků vzdělávání, jakož i pro podporu udržitelného růstu, zlepšování životních podmínek a budování inkluzivnější společnosti jsou účinné a efektivní investice do vzdělávání a odborné přípravy. Intenzivnější práce v oblasti investic při současném dodržení zásady subsidiarity má potenciál napomoci oživení po současné krizi a přispět k ekologické a digitální transformaci odvětví vzdělávání a odborné přípravy,
7. pravidelné sledování pokroku při plnění stanovených cílů prostřednictvím systematického shromažďování a analýzy mezinárodně srovnatelných údajů zásadním způsobem přispívá k tvorbě fakticky podložených politik. Níže uvedené strategické priority by proto v období let 2021–2030 měly být doplněny o ukazatele a cíle na úrovni EU stanovené v příloze II tohoto usnesení. Na základě výsledků, jichž bylo dosaženo během posledního cyklu evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, přispějí tyto údaje k měření celkového pokroku dosaženého na evropské úrovni a k prokazování, čeho bylo dosaženo, jakož i k posílení a podpoře rozvoje a reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy,
8. v příštích deseti letech se strategický rámec zaměří konkrétně na těchto pět strategických priorit:

– **Strategická priorita 1: Zlepšení kvality, rovnosti, inkluze a úspěchu pro všechny ve vzdělávání a odborné přípravě**

Aby všichni lidé mohli prosperovat v dnešním světě a vyrovnávat se s budoucími změnami ve společnosti, hospodářství a na trhu práce, musí být vybaveni odpovídajícími znalostmi, dovednostmi, kompetencemi a postoji. Vzdělávání a odborná příprava mají klíčový význam pro osobní, občanský a profesní rozvoj evropských občanů.

Na úrovni EU je podle vize kvality ve vzdělávání a odborné přípravě nezbytným předpokladem pro úspěšnost v budoucnosti zvládnutí klíčových kompetencí včetně základních dovedností⁽⁹⁾, a to za podpory vysoce kvalifikovaných a motivovaných učitelů a školitelů i dalších pedagogických pracovníků.

(7) Dokument COM(2019) 640 final.

(8) Dokument COM(2020) 67 final.

(9) Jak se uvádí v doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s.1).

Přestože se míra předčasných odchodů ze vzdělávání a odborné přípravy, které pro mladé lidi i dospělé znamenají snížení socioekonomických příležitostí, v posledním desetiletí snížila, zůstává i nadále výzvou, a to zejména v souvislosti s předpokládanými důsledky pandemie COVID-19. Je třeba pokračovat v úsilí o snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání a odborné přípravy a zaměřit se na to, aby větší počet mladých lidí dosáhl kvalifikace na úrovni vyššího sekundárního vzdělání.

Vnitrostátní systémy vzdělávání a odborné přípravy dokázaly v těchto oblastech zlepšit svou výkonnost, je však stále ještě třeba stanovit politická opatření, která mohou podpořit úspěch ve vzdělávání pro všechny jeho účastníky.

Zajištěním kvalitního a inkluzivního vzdělávání a odborné přípravy pro všechny mohou členské státy dále snížit sociální, hospodářské a kulturní nerovnosti. V celé Evropě jsou však mezi studenty s nedostatečnými výsledky neúměrně častěji zastoupeni účastníci vzdělávání ze znevýhodněných prostředí včetně venkovských a odlehlých oblastí; pandemie COVID-19 ještě mnohem důrazněji poukázala na to, jaký význam mají ve vzdělávání a odborné přípravě rovnost a inkluze.

V zájmu zajištění skutečně inkluzivního vzdělávání a rovných příležitostí pro všechny účastníky vzdělávání na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy by dosažené vzdělání a studijní výsledky neměly souviset se sociálním, ekonomickým a kulturním postavením či jinou osobní situací.

Kvalitní předškolní vzdělávání a péče hrají obzvláště důležitou úlohu, a měly by být dále posíleny jako základ pro budoucí úspěch ve vzdělávání.

Je třeba podporovat veškerá další opatření směřující k širšímu začlenění, jako je podpora přístupu k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělávání pro osoby se zdravotním postižením⁽¹⁰⁾, osoby se specifickými vzdělávacími potřebami, účastníky vzdělávání z rodin migrantů i pro další zranitelné skupiny, podpora opětovného zapojení do vzdělávání v rámci celoživotního učení, jakož i poskytování příležitostí ke vstupu na trh práce prostřednictvím různých možností vzdělávání a odborné přípravy.

Inkluzivní vzdělávání a odborná příprava rovněž znamenají rozvoj přístupů zohledňujících genderovou rovnost v procesech učení i v rámci institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu a odmítání a odstraňování genderových stereotypů, zejména těch, které omezují volbu studijních oborů ze strany chlapců a dívek. Povolání, v nichž tradičně převládají muži nebo ženy, by měla být aktivněji nabízena osobám nedostatečně zastoupeného pohlaví. Rovněž je třeba dále usilovat o dostatečně vyvážené zastoupení žen a mužů ve vedoucích pozicích institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu.

Při zajištění toho, aby učební prostředí, učební materiály a vyučovací metody byly přizpůsobitelné a vhodné pro nejrůznější účastníky vzdělávání, hrají významnou roli digitální technologie. Ty mohou podporovat skutečnou inkluzi, ovšem za předpokladu, že jsou současně řešeny problémy související s digitální propastí, ať už vyplývají z infrastruktury či z digitálních dovedností.

– Strategická priorita 2: Celoživotní učení a mobilita realitou pro všechny

Společenské, technologické, digitální, environmentální a hospodářské výzvy stále více ovlivňují způsob, jakým žijeme a pracujeme, včetně rozdělení pracovních míst a poptávky po dovednostech a kompetencích. Vzhledem k vysokému počtu kariérních změn, kterými by měl průměrný evropský občan projít, v kombinaci se zvýšením věku odchodu do důchodu se celoživotní učení a celoživotní profesní poradenství, včetně informačních činností, stávají nezbytnými předpoklady pro spravedlivou transformaci, neboť úroveň vzdělání a dovedností, včetně dovedností digitálních, jsou na trhu práce i nadále základním faktorem.

Celoživotní učení prolíná celkovou vizí i cíli vzdělávání a odborné přípravy v EU a uceleným způsobem propojuje všechny úrovně a druhy vzdělávání a odborné přípravy, jakož i neformální a informální učení.

V poskytování kvalitního celoživotního učení pro všechny účastníky vzdělávání je třeba dosáhnout dalšího pokroku, mimo jiné zajištěním flexibility vzdělávacích drah a prostupnosti různých forem a úrovní vzdělávání a odborné přípravy, jakož i uznáváním výsledků neformálního a informálního učení.

⁽¹⁰⁾ V souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením ze dne 13. prosince 2006.

Systémy vzdělávání a odborné přípravy by měly být pružnější, odolnější a přitažlivější a měly by být více zaměřené na budoucí potřeby, oslovovat rozmanitější skupiny účastníků a nabízet uznávání a validaci výsledků předchozího učení, jakož i příležitosti k prohlubování dovedností a změnám kvalifikace, a to i na vyšších úrovních kvalifikace a v průběhu celého pracovního života⁽¹¹⁾, a měly by být podporovány iniciativami, jako jsou „Evropské univerzity“ a centra excelence odborného vzdělávání, jež byly zahájeny prostřednictvím programu Erasmus+.

V současnosti pozorujeme, že na trhu práce narůstá potřeba odlišných kombinací dovedností a kvalifikací a současně probíhají strukturální změny v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. Z obou těchto vývojových trendů vyplývá požadavek na modernizované, účinné, inkluzivní a vynikající odborné vzdělávání a přípravu, jež budou mít dopad na řešení výzev trhu práce a společenských výzev. Je nezbytné dále rozvíjet odborné vzdělávání a přípravu jako atraktivní a vysoce kvalitní profesní a životní dráhu.

Průměrná účast dospělých na vzdělávání v EU zůstává nízká, což ohrožuje skutečně udržitelný a spravedlivý hospodářský růst v Unii. Předpokladem pro lepší zvládnutí potřeb širšího spektra účastníků vzdělávání, neboť změnu kvalifikace a prohlubování dovedností bude potřebovat stále více dospělých, jsou inovace vzdělávacích drah, nové vzdělávací přístupy, včetně přístupů individuálních, a inovace vzdělávacích prostředí ve všech institucích zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu včetně institucí vysokoškolských, jakož i na pracovišti a v komunitním prostředí.

Kromě toho by měla být posílena opatření motivující dospělé a umožňující jim získat základní dovednosti, aby bylo možné zaručit rovné příležitosti a zajistit větší zapojení do společnosti, což by umožnilo celostní přístup ke vzdělávání dospělých.

Mobilita účastníků vzdělávání, učitelů, pedagogických pracovníků vzdělávajících učitele a zaměstnanců by jako základní prvek celoživotního učení a důležitý prostředek k posílení osobního rozvoje, zaměstnatelnosti a přizpůsobivosti měla být i nadále rozšiřována jako klíčový prvek spolupráce EU a nástroj ke zvýšení kvality a inkluze ve vzdělávání a odborné přípravě a k podpoře mnohojazyčnosti v EU. Je důležité usilovat o vyváženost toků mobility v zájmu stimulace optimální cirkulace mozků a tuto mobilitu monitorovat, mimo jiné i prostřednictvím sledování uplatnění absolventů.

Je třeba vynaložit další úsilí k odstranění stávajících překážek a bariér pro všechny druhy vzdělávací mobility a mobility vyučujících, včetně otázek souvisejících s přístupem, poradenstvím, službami pro studenty a uznáváním, a rovněž s ohledem na dopady současných či budoucích omezení v oblasti cestování.

Kromě toho je v zájmu posílení spolupráce vzdělávacích institucí a podpory mobility stále ještě třeba dosáhnout pokroku v oblastech, jako je automatické vzájemné uznávání kvalifikací a období studia v zahraničí či zajišťování kvality. Je třeba nadále usilovat o využívání evropských iniciativ k usnadnění mobility, včetně iniciativ financovaných v rámci programu Erasmus+.

– **Strategická priorita 3: Posilování kompetencí a motivace v pedagogických povoláních**

Stěžejním prvkem vzdělávání a odborné přípravy jsou učitelé, školitelé, vzdělavatelé a pedagogičtí pracovníci i vedoucí pracovníci institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu na všech úrovních. Aby mohli podporovat inovace, inkluzi, kvalitu a dosahování výsledků ve vzdělávání a odborné přípravě, musí být vzdělavatelé vysoce kompetentní a motivovaní, což vyžaduje, aby během celé své profesní dráhy měli přístup k široké nabídce možností odborného vzdělávání a podpory.

Více než kdy jindy je třeba věnovat pozornost duševní pohodě učitelů, školitelů a pedagogických pracovníků v systémech vzdělávání a odborné přípravy, jež je důležitým faktorem rovněž pro kvalitu vzdělávání a odborné přípravy, neboť má vliv nejen na spokojenost učitelů, ale také na kvalitu výuky.

Je rovněž zapotřebí zvýšit přitažlivost pedagogických povolání a jejich hodnotu, což je stále důležitější vzhledem k tomu, že členské státy EU čelí nedostatku učitelů a jejich stárnutí⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ V souladu s cíli stanovenými v doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1) a v prohlášení z Osnabrücku ze dne 30. listopadu 2020.

⁽¹²⁾ Jak je zdůrazněno v závěrech Rady ze dne 9. června 2020 o evropských učitelích a školitelích pro budoucnost (Úř. věst. C 193, 9.6.2020, s. 11).

Kromě toho by při vytváření příznivého prostředí a podmínek pro rozvoj kompetencí a motivaci učitelů, školitelů a pedagogických pracovníků měla být zohledněna klíčová úloha vedoucích institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu, čímž se zajistí, aby tyto instituce fungovaly jako učící se organizace. Iniciativy, jako jsou evropské akademie učitelů, jež budou zahájeny prostřednictvím programu Erasmus+, usnadní vytváření sítí, sdílení znalostí a mobilitu mezi institucemi poskytujícími vzdělávací příležitosti pro učitele a školitele ve všech fázích jejich profesní dráhy, jakož i sdílení osvědčených postupů a inovativních pedagogických přístupů, což umožní vzájemné učení v evropském měřítku.

– **Strategická priorita 4: Posílení evropského vysokoškolského vzdělávání**

Odvětví vysokoškolského vzdělávání a vysokoškolské instituce jako takové prokázaly svou odolnost a schopnost vypořádat se s nepředvídanými změnami, jako je pandemie COVID-19. Krize zesílila přetrvávající výzvy, ale také vytvořila příležitosti pro další rozvoj v rámci plánovaného programu transformace vysokoškolského vzdělávání.

V příštím desetiletí budou vysokoškolské instituce vybízeny k hledání nových forem užší spolupráce, a to zejména vytvářením nadnárodních aliancí, sdílením znalostí a zdrojů a vytvářením více příležitostí pro mobilitu a zapojení studentů a zaměstnanců, jakož i pro podporu výzkumu a inovací, mimo jiné i prostřednictvím plného provedení iniciativy „Evropské univerzity“.

V rámci boloňského procesu již bylo dosaženo výsledků při budování Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání. V budoucnu bude důležité v práci v rámci boloňského procesu pokračovat a přitom vytvářet další a silnější součinnosti s Evropským výzkumným prostorem (EVP) a současně se vyvarovat vytváření paralelních struktur a nástrojů nebo jejich zdvojení.

– **Strategická priorita 5: Podpora ekologické a digitální transformace ve vzdělávání a odborné přípravě a jejich prostřednictvím**

Ekologická a digitální transformace jsou ústředním bodem agendy Unie na příští desetiletí. Přechod k environmentálně udržitelnému, oběhovému a klimaticky neutrálnímu hospodářství i k více digitalizovanému světu bude mít významné sociální a hospodářské dopady a dopady na zaměstnanost. Pokud nebude zajištěno, že všichni občané budou mít nezbytné znalosti, kompetence, dovednosti a postoje, aby se s těmito změnami mohli vyrovnat, nebude sociálně spravedlivá transformace EU možná.

Je třeba umožnit zásadní změnu v chování a dovednostech jednotlivců, a to počínaje systémy a institucemi vzdělávání a odborné přípravy jako jejich katalyzátory. Instituce zajišťující vzdělávání a odbornou přípravu musejí ekologicky a digitálně rozměr zahrnout do svého organizačního rozvoje. To vyžaduje investice, zejména do ekosystémů digitálního vzdělávání, a to nejen s cílem začlenit hledisko environmentální udržitelnosti a základních a pokročilých digitálních dovedností do všech úrovní a typů vzdělávání a odborné přípravy, ale také s cílem zajistit, aby infrastruktury vzdělávání a odborné přípravy byly odpovídajícím způsobem připraveny na tyto změny reagovat a v tomto smyslu také zajišťovat vzdělání. Pro dosažení změn nezbytných pro ekologickou a digitální transformaci má zásadní význam přechod institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu na přístup zaměřený na školu jako celek a vytvoření inkluzivního, zdravého a udržitelného prostředí vzdělávání. Kromě toho je třeba, aby podniky, vnitrostátní, regionální a místní orgány a příslušné zúčastněné subjekty vypracovaly strategie a v tomto smyslu převzaly společnou odpovědnost. V této souvislosti je důležité modernizovat přírodovědné, technické, inženýrské, umělecké a matematické studijní obory (STEAM).

SOUHLASÍ DÁLE S TÍM, že:

1. při úsilí v kontextu tohoto strategického rámce založeném na výše popsaných strategických prioritách a zaměřeném na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a podporu jeho dalšího rozvoje by v období do roku 2030 měly být dodržovány tyto zásady:
 - a) evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy by měla EU a širší komunitě v oblasti vzdělávání a odborné přípravy umožnit úspěšné provádění iniciativ podporujících především vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025, ale také plnění akčního plánu digitálního vzdělávání a evropské agendy dovedností. K tomu je zapotřebí, aby – na základě intenzivnějšího vedení ze strany Rady a v souladu s otevřenou metodou koordinace – došlo k posílení flexibilních metod spolupráce a zintenzivnění součinnosti s dalšími iniciativami v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;

- b) evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy by měla být prováděna z hlediska inkluzivního a uceleného celoživotního učení a měla by podporovat a prohlubovat osvědčené nástroje metod vzájemného učení, dostupné nástroje a politickou podporu, zejména nástroje v rámci „ET 2020“ a otevřené metody koordinace, a případně rozvíjet součinnost mezi odvětvím vzdělávání a odborné přípravy a dalšími oblastmi politik. Při plném respektování pravomocí členských států v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jakož i dobrovolné povahy evropské spolupráce v této oblasti by strategický rámec v příštích deseti letech měl vycházet z těchto prvků:
- i) pěti výše uvedených strategických priorit týkajících se evropské spolupráce;
 - ii) společných referenčních nástrojů a přístupů;
 - iii) vzájemného učení, vzájemného poradenství a výměny osvědčených postupů se zvláštním zaměřením na šíření a zřejmou viditelnost výsledků, jakož i na vnitrostátní dopad;
 - iv) pravidelného monitorování a podávání zpráv, a to i prostřednictvím cílů na úrovni EU, každoročního Monitoru vzdělávání a odborné přípravy a rovněž ve spojení s evropským semestrem, za současného využití odborných znalostí stálé skupiny pro ukazatele a měřítka, aniž by však vznikala další administrativní zátěž pro členské státy;
 - v) srovnatelných důkazů a údajů od všech příslušných evropských agentur, evropských sítí a mezinárodních organizací, jako jsou OECD, UNESCO a IEA;
 - vi) odborných znalostí stálé skupiny pro ukazatele a měřítka, která by měla být prvním diskusním fórem o společných cílech a ukazatelích na úrovni EU a o budoucích oblastech zájmu, jakož i o spolupráci s dalšími příslušnými odvětvími (zaměstnanost, sociální oblast a odvětví výzkumu), s cílem zajistit vhodné ukazatele odpovídající danému účelu;
 - vii) plného využívání příležitostí, které jsou k dispozici v rámci programů, fondů a nástrojů EU, zejména v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně celoživotního učení;
- c) evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy by měla být věcná, konkrétní a efektivní. Mělo by být vynaloženo další úsilí k zajištění toho, aby byly předem plánovány jasné a viditelné výsledky, které by poté měly být pravidelně a strukturovaně prezentovány, revidovány a šířeny prostřednictvím fór na evropské a vnitrostátní úrovni, čímž by se vytvářel základ pro trvalé hodnocení a rozvoj;
- d) s cílem podpořit úsilí členských států při usnadňování plánované transformace vysokoškolského vzdělávání v Evropě a prosazovat spolupráci vysokoškolských institucí by měla být zajištěna úzká a strukturovaná součinnost s Evropským prostorem vysokoškolského vzdělávání a boloňským procesem, zejména pokud jde o nástroje v oblasti zajišťování kvality, uznávání, mobility a transparentnosti, přičemž je třeba se vyvarovat vytváření struktur a nástrojů paralelních s těmi, které již byly vytvořeny v rámci Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, nebo jejich zdvojování;
- e) kodaňský proces je důležitým aspektem evropské spolupráce v rámci otevřené metody koordinace v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, což přispěje k dosažení strategických priorit stanovených v tomto rámci;
- f) měla by být posílena meziodvětvová spolupráce mezi příslušnými iniciativami EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a iniciativami v souvisejících oblastech politik a odvětvích, zejména v oblasti zaměstnanosti, sociální politiky, výzkumu, inovací, mládeže a kultury. Zvláštní pozornost by měla být věnována podpoře lepšího dialogu mezi Výborem pro vzdělávání a Výborem pro zaměstnanost, aby byla zajištěna včasná výměna informací⁽¹³⁾. Pokud jde o provádění evropského pilíře sociálních práv, zejména jeho zásad č. 1, č. 4 a č. 11, měla by být věnována zvláštní pozornost jeho monitorování, které se provádí prostřednictvím „srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů“, který bude sledovat trendy a pokrok ve všech členských státech a bude podkladem pro evropský semestr;

⁽¹³⁾ V souladu s přijatým usnesením Rady ze dne 27. února 2020 o vzdělávání a odborné přípravě v rámci evropského semestru: zajištění informovaných diskusí o reformách a investicích (Úř. věst. C 64, 27.2.2020, s. 1).

- g) s konkrétním ohledem na „znalostní čtyřúhelník“ (vzdělávání, výzkum, inovace a služby pro společnost) je třeba věnovat zvláštní pozornost součinnosti – v oblasti politik a financování – mezi vzděláváním a odbornou přípravou a výzkumem a inovacemi, zejména v kontextu Evropského výzkumného prostoru a Evropského prostoru vzdělávání, přičemž je třeba zajistit soulad s Evropským prostorem vysokoškolského vzdělávání ⁽¹⁴⁾;
- h) evropská spolupráce, zejména za účelem vytvoření Evropského prostoru vzdělávání, vyžaduje transparentní a důsledný dialog a vytváření sítí v rámci společné tvorby, a to nejen mezi členskými státy a Komisí, ale také se všemi příslušnými zúčastněnými subjekty;
- i) je třeba posílit politický dialog se třetími zeměmi, jakož i spolupráci s mezinárodními organizacemi, jako jsou Rada Evropy, OECD a UNESCO, a poskytnout tak důkazy a údaje, ale také inspiraci a zdroj nových myšlenek a různých pracovních metod pro účely srovnávání a zlepšování;
- j) finanční zdroje z programu Erasmus+, evropských strukturálních fondů, REACT-EU, facility na podporu oživení a odolnosti a dalších programů a mechanismů financování Unie by měly být využity k posílení systémů vzdělávání a odborné přípravy v souladu s celkovým cílem vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a prioritami členských států, a to v kontextu strategických priorit nového rámce;
- k) vzhledem k zásadní úloze vzdělávání a odborné přípravy pro oživení a budování sociální a ekonomické odolnosti je potřeba se při vytváření Evropského prostoru vzdělávání více zaměřit na investice do vzdělávání. Komise společně s členskými státy zintenzivní činnost týkající se investic, v relevantních případech i podporou diskusí na vhodných politických fórech na vysoké úrovni, jako jsou společné výměny názorů mezi ministry financí EU a ministry školství EU, jakož i s dalšími institucemi, jako je Evropská investiční banka a Evropský parlament ⁽¹⁵⁾;
2. úspěšné využívání otevřené metody koordinace v kontextu strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy závisí na politické angažovanosti členských států a na posílených pokynech Rady a účinných pracovních metodách na evropské úrovni, které by měly být založeny na těchto prvcích:
- a) pracovní cykly – období do roku 2030 bude rozděleno do dvou cyklů, přičemž první cyklus bude zahrnovat období pěti let od roku 2021 do roku 2025, a to v souladu s harmonogramem navrženým Komisí ve sdělení o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání, a druhý cyklus bude pokračovat do roku 2030. První cyklus by měl umožnit vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025;
- b) prioritní oblasti – pro každý cyklus se Rada na základě strategických priorit dohodne na několika prioritních oblastech evropské spolupráce, přičemž vezme v úvahu celkový cíl, jímž je vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a jeho další rozvoj. Evropské oblasti by měly umožnit spolupráci všech členských států v otázkách obecnějšího charakteru, ale umožní také konkrétnější a užší spolupráci mezi zainteresovanými členskými státy při řešení vznikajících výzev a specifických politických potřeb. Prioritní oblasti pro první cyklus podle tohoto nového rámce jsou uvedeny v příloze III;
- c) vzájemné učení – evropská spolupráce ve výše uvedených prioritních oblastech by měla být uskutečňována například prostřednictvím vzájemného učení a vzájemného poradenství, konferencí a seminářů, pracovních setkání, fór na vysoké úrovni či zasedání skupin odborníků, panelových zasedání, studií, analýz a formou spolupráce za využití internetu, případně za účasti příslušných zúčastněných subjektů. Všechny tyto iniciativy by měly být realizovány na základě jasného mandátu, časového harmonogramu a plánovaných výsledků, jež navrhne Komise ve spolupráci s členskými státy;
- d) společné referenční nástroje a přístupy – vzájemné učení může vycházet z referenčních nástrojů a přístupů, které jsou založeny na společné analýze a podporují další rozvoj politik na různých úrovních řízení (EU, vnitrostátní, regionální, místní, odvětvové atd.), anebo může ve vytváření takových nástrojů a přístupů vyústit;
- e) mechanismus řízení – strategický rámec by měl během prvního cyklu zachovat všechny osvědčené metody vzájemného učení ze strategického rámce „ET 2020“, jako jsou pracovní skupiny, formáty generálních ředitelů a nástroje vzájemného učení, jakož i zapojení dalších příslušných řídicích orgánů. Členské státy a Komise tyto metody přizpůsobí novým strategickým prioritám a budou spolupracovat na zavedení takových řešení v oblasti

⁽¹⁴⁾ Tuto činnost by bylo možné podpořit na technické úrovni.

⁽¹⁵⁾ Na technické úrovni tento proces podpoří expertní skupina pro kvalitní investice do vzdělávání a odborné přípravy, jež pomůže zachovat zaměření na vnitrostátní a regionální investice.

řízení, jež v případě potřeby usnadní účinné předávání informací z technické úrovně na úroveň politickou, jakož i na koordinaci činností vykonávaných v souvislosti se strategickým rámcem, aniž by při tom vytvářely nadbytečné struktury či dodatečnou zátěž pro členské státy;

- f) šíření výsledků – aby byla posílena viditelnost a dopad na úrovni jednotlivých členských států i na evropské úrovni, budou výsledky spolupráce důsledně šířeny mezi příslušné zúčastněné subjekty a případně projednány na politické úrovni;
 - g) monitorování procesu – s cílem napomoci dosahování výsledků prostřednictvím otevřené metody koordinace a přispět k převzetí odpovědnosti za tento proces na vnitrostátní i evropské úrovni budou členské státy a Komise úzce spolupracovat při posuzování výsledků činnosti na technické úrovni a hodnocení daného procesu a jeho výsledků. Každoroční monitorování bude probíhat rovněž prostřednictvím Monitoru vzdělávání a odborné přípravy prováděného Komisí, který sleduje pokrok při dosahování všech dohodnutých cílů a ukazatelů, včetně dílčích ukazatelů, v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na úrovni EU a rovněž přispívá k procesu evropského semestru;
 - h) podávání zpráv o pokroku – na konci prvního cyklu, tedy do roku 2025, bude nutné soubor prioritních oblastí přezkoumat a na základě výzev aktuálních v daném okamžiku a s ohledem na dosažený pokrok tyto prioritní oblasti pro následující cyklus upravit nebo stanovit nové, mimo jiné pokud jde o vývoj řešení v oblasti řízení, která jsou přiměřená politickým ambicím Evropského prostoru vzdělávání. V roce 2022 Komise zveřejní zprávu o pokroku při vytváření Evropského prostoru vzdělávání, v níž uvede, jakých výsledků bylo při vytváření Evropského prostoru vzdělávání prostřednictvím strategického rámce spolupráce dosaženo, tyto výsledky vyhodnotí a podle potřeby navrhne další kroky; v roce 2023 rovněž uspořádá přezkum v polovině období. Zpráva o pokroku i přezkum v polovině období budou zohledněny také v dohodě Rady o případných nových prioritních oblastech na období po roce 2025;
3. v roce 2025 Komise zveřejní celkovou zprávu o Evropském prostoru vzdělávání. Na základě tohoto hodnocení Rada strategický rámec včetně cílů na úrovni EU, struktury řízení a pracovních metod přezkoumá a případně provede nezbytné úpravy pro druhý cyklus tak, aby odpovídal situaci a potřebám Evropského prostoru vzdělávání nebo jinému důležitému vývoji v Evropské unii,

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY V SOULADU S VNITROSTÁTNÍ SITUACÍ:

1. s podporou Komise a s využitím otevřené metody koordinace vymezené v tomto usnesení spolupracovaly při posilování evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období do roku 2030 na základě pěti strategických priorit a zásad a pracovních postupů popsaných výše a prioritních oblastí dohodnutých pro každý cyklus (prioritní oblasti pro první cyklus 2021–2025 jsou uvedeny v příloze III);
2. na základě svých vnitrostátních priorit a s náležitým ohledem na vnitrostátní pravomoci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy zvážily opatření na vnitrostátní úrovni, jejichž cílem bude dosáhnout pokroku v rámci strategických priorit uvedených ve strategickém rámci a přispět ke společnému vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a dosažení cílů na úrovni EU vymezených v příloze II; při vypracovávání vnitrostátních politik v oblasti vzdělávání a odborné přípravy se inspirovaly ze vzájemného učení na evropské úrovni;
3. ve vhodných případech zvážily, jak a do jaké míry mohou přispět ke společnému dosažení cílů na úrovni EU prostřednictvím vnitrostátních opatření a akcí, a stanovily tak vnitrostátní cíle v souladu se specifickými aspekty svých systémů vzdělávání a odborné přípravy a s ohledem na vnitrostátní podmínky, včetně dopadu krize COVID-19 na hospodářství a společnost i na samotné odvětví vzdělávání a odborné přípravy;
4. podporovaly výše popsanou strukturu řízení a zvolené pracovní metody a převzaly za tento proces odpovědnost;
5. účinně využívaly politiky a nástroje financování EU na podporu provádění vnitrostátních opatření a akcí s cílem dosáhnout pokroku v rámci strategických priorit, jakož i souvisejících cílů na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni, zejména v souvislosti s oživením a ekologickou a digitální transformací.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY V SOULADU SE SMLOUVAMI A PŘI PLNÉM RESPEKTOVÁNÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY:

1. v období do roku 2030 spolupracovala s členskými státy a podporovala je při spolupráci podle tohoto rámce na základě výše popsaných pěti strategických priorit a zásad a pracovních postupů, jakož i cílů na úrovni EU uvedených v příloze II a dohodnutých prioritních oblastí uvedených v příloze III;
2. spolupracovala s členskými státy, aby bylo do konce roku 2021 dosaženo dohody ohledně vhodné struktury řízení pro koordinaci činnosti související se strategickým rámcem a pro směřování jeho vývoje v rámci zastřešujícího cíle, jímž je vytvoření a další rozvoj Evropského prostoru vzdělávání, a aby přitom rovněž zvažila, které otázky bude třeba prodiskutovat na vyšší politické úrovni, aniž by tím vznikala další zátěž pro členské státy, avšak současně se zajistila jejich odpovědnost za tento proces;
3. spolupracovala s členskými státy a poskytovala zvláštní podporu místním, regionálním a vnitrostátním orgánům s cílem usnadnit vzájemné učení, analýzu a sdílení osvědčených postupů v oblasti investic do vzdělávací infrastruktury;
4. zanalyzovala, zejména prostřednictvím zpráv o pokroku, do jaké míry byly splněny strategické priority tohoto rámce, pokud jde o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání, ale také co se týče evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na vnitrostátní úrovni;
5. na základě odborného stanoviska stálé skupiny pro ukazatele a měřítka a s jeho využitím pracovala na návrzích možných ukazatelů nebo cílů na úrovni EU v oblasti inkluze a spravedlnosti, učitelského povolání, jakož i udržitelnosti, včetně ekologizace systémů vzdělávání a odborné přípravy;
6. ve spolupráci s členskými státy posoudila, jak zlepšit shromažďování a analýzu údajů týkajících se stávajících cílů a ukazatelů na úrovni EU s cílem podpořit tvorbu fakticky podložených politik, mimo jiné i s využitím odborných znalostí stálé skupiny pro ukazatele a měřítka, a aby o těchto diskusích podala zprávu Radě;
7. po roce 2025 ve spolupráci s členskými státy přezkoumala cíle a ukazatele EU, u nichž se stanovené lhůty nekryjí s desetiletým obdobím tohoto rámce, a aby Radě podala zprávu o možných nových hodnotách pro tyto cíle a ukazatele;
8. předkládala a pravidelně aktualizovala systematický přehled a plán probíhajících a plánovaných politik, nástrojů spolupráce, nástrojů financování, iniciativ a cílených výzev na úrovni Unie, které přispívají k vytváření Evropského prostoru vzdělávání a k rozvoji evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;
9. představila akční plán pro provádění evropského pilíře sociálních práv, zejména jeho zásad č. 1, č. 4 a č. 11;
10. zřídila platformu Evropského prostoru vzdělávání jako interaktivní veřejný portál s cílem podporovat přístup členských států a zúčastněných stran k informacím, akcím, službám, nástrojům a výsledkům a prosazovat spolupráci a výměny.

PŘÍLOHA I

POLITICKÁ VÝCHODISKA

1. Závěry Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) (12. května 2009)
2. Usnesení Rady o obnoveném evropském programu pro vzdělávání dospělých (20. prosince 2011)
3. Doporučení Rady o uznávání neformálního a informálního učení (20. prosince 2012)
4. Prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání (Paříž 17. března 2015)
5. Společná zpráva Rady a Komise pro rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) – Nové priority evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (23. a 24. listopadu 2015)
6. Závěry Rady o snižování míry předčasných odchodů ze vzdělávání a o podpoře úspěchu ve škole (23. a 24. listopadu 2015)
7. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o prosazování socioekonomického rozvoje a inkluзивnosti v EU prostřednictvím vzdělávání: přínos vzdělávání a odborné přípravy pro evropský semestr 2016 (24. února 2016)
8. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nová agenda dovedností pro Evropu (10. června 2016)
9. Doporučení Rady o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé (19. prosince 2016)
10. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o začlenění v rámci rozmanitosti v zájmu dosažení vysoce kvalitního vzdělávání pro všechny (17. února 2017)
11. Doporučení Rady o evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení (22. května 2017)
12. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury: příspěvek Evropské komise k setkání vrcholných představitelů v Göteborgu (17. listopadu 2017)
13. Doporučení Rady o sledování uplatnění absolventů (20. listopadu 2017)
14. Závěry Rady o rozvoji škol a vynikající výuce (20. listopadu 2017)
15. Závěry Rady o obnoveném evropském programu v oblasti vysokoškolského vzdělávání (20. listopadu 2017)
16. Závěry Evropské rady (14. prosince 2017)
17. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o akčním plánu digitálního vzdělávání (17. ledna 2018)

18. Doporučení Rady o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu (15. března 2018)
19. Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/646 o společném rámci pro poskytování lepších služeb v oblasti dovedností a kvalifikací (Europass) (18. dubna 2018)
20. Doporučení Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (22. května 2018)
21. Doporučení Rady o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce (22. května 2018)
22. Závěry Rady o směřování k vizi evropského prostoru vzdělávání (22. května 2018)
23. Doporučení Rady o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (26. listopadu 2018)
24. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o koordinovaném plánu v oblasti umělé inteligence (7. prosince 2018)
25. Závěry Rady „Směřování ke stále udržitelnější Unii do roku 2030“ (9. dubna 2019)
26. Doporučení Rady o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků (22. května 2019)
27. Doporučení Rady o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče (22. května 2019)
28. Závěry Rady o budoucnosti vysoce digitalizované Evropy po roce 2020: „Posílení digitální a hospodářské konkurenceschopnosti v Unii a digitální soudržnosti“ (7. června 2019)
29. Evropská rada: Nová strategická agenda 2019–2024 (20. června 2019)
30. Usnesení Rady o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání za účelem podpory systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměřených na budoucnost (8. listopadu 2019)
31. Závěry Rady o klíčové úloze politik celoživotního učení z hlediska schopnosti společnosti vyrovnat se s technologickou a ekologickou transformací ve prospěch inkluzivního a udržitelného růstu (8. listopadu 2019)
32. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu (11. prosince 2019)
33. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci (14. ledna 2020)
34. Usnesení Rady o vzdělávání a odborné přípravě v rámci evropského semestru: zajištění informovaných diskusí o reformách a investicích (20. února 2020)
35. Závěry Rady o evropských učitelích a školitelích pro budoucnost (25. května 2020)
36. Závěry Rady o boji proti krizi COVID-19 v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (16. června 2020)

37. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů z července 2020 – Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (1. července 2020)
 38. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nový EVP pro výzkum a inovace (30. září 2020)
 39. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 (30. září 2020)
 40. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027 – Nové nastavení vzdělávání a odborné přípravy pro digitální věk (30. září 2020)
 41. Ministerské komuniké z Říma (19. listopadu 2020)
 42. Doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (24. listopadu 2020)
 43. Závěry Rady o digitálním vzdělávání ve znalostních společnostech Evropy (24. listopadu 2020)
 44. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021–2027 (24. listopadu 2020)
 45. Prohlášení z Osnabrücku o odborném vzdělávání a přípravě jako faktoru umožňujícím oživení a spravedlivý přechod k digitální a zelené ekonomice (30. listopadu 2020)
-

PŘÍLOHA II

CÍLE NA ÚROVNI EU – Referenční úrovně průměrných evropských výsledků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

Pro sledování pokroku a určování výzev, jakož i pro podporu tvorby fakticky podložených politik prostřednictvím systematického shromažďování a analýzy mezinárodně srovnatelných údajů je potřeba strategické priority vymezené v tomto usnesení na období let 2021–2030 podpořit souborem referenčních úrovní evropských průměrných výsledků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („cíle na úrovni EU“). Měly by být založeny výhradně na srovnatelných a spolehlivých údajích a zohledňovat odlišné situace v jednotlivých členských státech⁽¹⁾. Neměly by být považovány za konkrétní cíle, kterých by jednotlivé země měly do roku 2025 nebo 2030 dosáhnout. Jak je popsáno v tomto usnesení, členské státy se vyzývají, aby zvažily stanovení rovnocenných vnitrostátních cílů.

S ohledem na výše uvedené se členské státy dohodly na tom, že má být dosaženo těchto sedmi cílů na úrovni EU:

1. 15letí žáci se slabými výsledky v základních dovednostech⁽²⁾

Do roku 2030 by podíl 15letých žáků se slabými výsledky ve čtení, matematice a přírodních vědách měl být nižší než 15 %.

2. Žáci osmé třídy se slabými výsledky v digitálních dovednostech⁽³⁾

Do roku 2030 by podíl žáků osmé třídy se slabými výsledky v počítačové a informační gramotnosti měl být nižší než 15 %.

3. Účast na předškolním vzdělávání a péči⁽⁴⁾

Do roku 2030 by se předškolního vzdělávání a péče mělo účastnit alespoň 96 % dětí ve věku od 3 let do věku zahájení povinné školní docházky.

4. Osoby předčasně odcházející ze vzdělávání a odborné přípravy⁽⁵⁾

Do roku 2030 by podíl osob předčasně odcházejících ze vzdělávání a odborné přípravy měl být nižší než 9 %.

5. Dosažené terciární vzdělání⁽⁶⁾

Do roku 2030 by podíl osob ve věku 25–34 let s dosaženým terciárním vzděláním měl činit alespoň 45 %.

⁽¹⁾ Tyto cíle by měly také zohledňovat odlišný kontext členských států a skutečnost, že v souladu s mezinárodními prognózami může dojít ke změně výchozích údajů na roky 2020 a 2021 z důvodu závažného dopadu pandemie COVID-19 na systémy vzdělávání a odborné přípravy EU.

⁽²⁾ Zdrojem údajů je Program pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA), přičemž údaje shromažďuje a spravuje Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). V rámci tohoto cíle se měří podíl 15letých žáků, kteří nedosáhli úrovně 2 na stupnici PISA ve čtení, matematice nebo přírodních vědách.

⁽³⁾ Tento cíl je založen na průzkumu počítačové a informační gramotnosti (CIL) v rámci Mezinárodní studie počítačové a informační gramotnosti (ICILS), kterou provedla Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků v oblasti vzdělávání (IEA). Cílovou populací ICILS tvoří žáci v osmém roce školní docházky.

⁽⁴⁾ Zdrojem údajů je Eurostat, on-line datový kód: [educ_uae_enra21].

⁽⁵⁾ Eurostat, šetření pracovních sil EU. On-line datový kód: [edat_lfse_14]. To znamená podíl obyvatelstva ve věku od 18 do 24 let, které má pouze nižší sekundární vzdělání nebo vzdělání ještě nižší a již se neúčastní vzdělávání ani odborné přípravy. Tento cíl na úrovni EU bude doplněn doprovodným ukazatelem dosaženého vyššího sekundárního vzdělání, který bude měřit podíl osob ve věku od 20 do 24 let s alespoň vyšším sekundárním vzděláním na základě údajů poskytnutých Eurostatem, šetření pracovních sil v EU. On-line datový kód: [edat_lfse_03].

⁽⁶⁾ Eurostat, šetření pracovních sil EU. On-line datový kód: [edat_lfse_03].

6. Absolventi odborného vzdělávání a přípravy využívající učení se prací ⁽⁷⁾

Do roku 2025 by podíl čerstvých absolventů odborného vzdělávání a přípravy využívajících během svého odborného vzdělávání a přípravy učení se prací měl činit alespoň 60 %.

7. Účast dospělých na vzdělávání ⁽⁸⁾

Do roku 2025 by měl být podíl dospělých ve věku 25–64 let, kteří se v posledních 12 měsících účastnili vzdělávání, alespoň 47 %.

⁽⁷⁾ Tento cíl se bude týkat osob z věkové skupiny 20–34 let, které ukončily vzdělávání a odbornou přípravu před 1–3 lety. Ukazatel bude vycházet z údajů shromažďovaných od roku 2021 v rámci šetření pracovních sil Evropské unie (EU LFS) Eurostatu a vymezených v identifikátoru proměnné „HATWORK“ v prováděcím nařízení Komise (EU) 2019/2240. Jde o pracovní zkušenosti na pracovišti v tržní nebo netržní jednotce (tj. v podniku, vládní instituci nebo neziskové organizaci), jež byly součástí vzdělávacího programu pro formální program vzdělávání a odborné přípravy, jež vedl k nejvyššímu stupni úspěšně ukončeného vzdělání. Pokud měl respondent pracovní zkušenosti na více pracovištích, měla by se zohlednit kumulativní délka pracovních zkušeností na všech pracovištích. Pracovní zkušenosti by měly být vyjádřeny v přepočtu na plné pracovní úvazky.

⁽⁸⁾ Eurostat, šetření pracovních sil EU, shromažďování údajů od roku 2022. Vzhledem k tomu, že od roku 2022 se plánuje změna zdroje údajů (namísto šetření v oblasti vzdělávání dospělých se bude vycházet ze šetření pracovních sil EU), bude třeba na základě zkušeností s novým zdrojem údajů cíl v roce 2023 potvrdit. Komise ve spolupráci se stálou skupinou pro ukazatele a měřítka (SGIB) v roce 2023 vyhodnotí dopad těchto změn tak, že porovná výsledky získané na základě šetření v oblasti vzdělávání dospělých (AES) a výsledky získané na základě šetření pracovních sil EU (LFS) a zváží případné změny metodiky LFS nebo cílové hodnoty. Rada na základě tohoto hodnocení rozhodne o případné úpravě cílové hodnoty.

PŘÍLOHA III

PRIORITNÍ OBLASTI EVROPSKÉ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVĚ BĚHEM PRVNÍHO CYKLU: 2021–2025

V rámci úsilí o dosažení pokroku ohledně pěti strategických priorit strategického rámce evropské spolupráce by určení prioritních oblastí, konkrétních témat a akcí⁽¹⁾ pro daný pracovní cyklus mělo zlepšit účinnost evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě a mělo by být odrazem individuálních potřeb členských států, mimo jiné při řešení nových okolností a výzev.

Prioritní oblasti uvedené v tomto usnesení spolu s nejdůležitějšími konkrétními tématy a akcemi odrážejí potřebu: i) usilovat o spolupráci v oblastech, v nichž přetrvávají klíčové výzvy a které souvisejí s novějšími výzvami; ii) rozvíjet spolupráci v oblastech, které jsou během tohoto pracovního cyklu považovány za obzvláště důležité.

Pokud to členské státy pokládají za nezbytné, může práce na konkrétních prioritních oblastech pokračovat v následných pracovních cyklech, s náležitým ohledem na subsidiaritu a vnitrostátní podmínky.

Prioritní oblast 1 – Kvalita, rovnost, inkluze a úspěch ve vzdělávání a odborné přípravě*Konkrétní témata a akce*

- i) Podpora osvojení klíčových kompetencí⁽²⁾ včetně základních dovedností, které jsou předpokladem pro úspěch v životě, nalezení nebo vytvoření zajímavého pracovního uplatnění a občanskou angažovanost.
- ii) Prosazování a podpora vyučování a studia jazyků a mnohojazyčnosti, které účastníkům vzdělávání, učitelům a školitelům umožní využívat výhod skutečného evropského vzdělávacího prostoru prostřednictvím dalšího provádění doporučení Rady z roku 2019 o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků, a to i v rámci odborného vzdělávání a přípravy.
- iii) Začlenění evropské perspektivy do vzdělávání a odborné přípravy, čímž účastníci vzdělávání získají náhled na to, co Evropa jako celek a Unie konkrétně znamenají v jejich každodenním životě, mimo jiné rozšířením a posílením akcí programu Jean Monnet.
- iv) Zachování bezpečného prostředí institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu, tj. prostředí bez násilí, šikany, nenávistných projevů, dezinformací a všech forem diskriminace, mimo jiné prostřednictvím dalšího provádění doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce.
- v) Stimulace bezpečného a podporujícího školního prostředí jako nezbytné podmínky pro řešení konkrétních témat, jako je boj proti diskriminaci, rasismus, sexismus, segregace, šikana (včetně kyberšikany), násilí a stereotypy, a pro osobní spokojenost všech účastníků vzdělávání.
- vi) Pomoc všem účastníkům vzdělávání, aby dosáhli základní úrovně znalostí v základních dovednostech, se zvláštním zaměřením na skupiny, u nichž hrozí slabé výsledky a předčasný odchod ze vzdělávání, mimo jiné i určování účinných politických reforem na podporu lepších výsledků v základních dovednostech, zejména pokud jde o vzdělávací program a hodnocení, jakož i schopnost institucí a zaměstnanců být inovativní a rozvíjet své vzdělávací přístupy a prostředí.
- vii) Podpora strategií pro úspěch ve vzdělávání na vnitrostátní úrovni s cílem podpořit úspěšné dokončení vzdělání a odborné přípravy všemi účastníky a snížit míru předčasných odchodů ze vzdělávání a odborné přípravy a podíl slabých výsledků, a to podporou přístupu zaměřeného na školu jako celek s ucelenou inkluzivní vizí vzdělávání zaměřenou na účastníka.

⁽¹⁾ Uvedení navrhovaných budoucích akcí nebo iniciativ v následujících prioritních oblastech nepředjímá žádná budoucí rozhodnutí, která budou přijímána na příslušné úrovni.

⁽²⁾ Jak se uvádí v doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení, Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s.1.

- viii) Zohledňování stále větší rozmanitosti účastníků vzdělávání a zlepšení přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě pro všechny účastníky vzdělávání, včetně znevýhodněných a zranitelných skupin, jako jsou účastníci vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami, menšiny, osoby z přístěhovaleckého prostředí a Romové a osoby s omezenými příležitostmi z důvodu zeměpisné polohy nebo sociálně-ekonomicky znevýhodněné situace.
- ix) Provádění evropského rámce kvality pro vysoce kvalitní systémy předškolního vzdělávání a péče.
- x) Řešení problému genderových rozdílů ve vzdělávání a odborné přípravě a nerovných příležitostí pro dívky a chlapce a ženy a muže prosazováním genderově vyváženějších voleb v oblasti vzdělávání, zpochybňováním a odstraňováním genderových stereotypů ve vzdělávání a pedagogických povoláních, a to zejména v přírodovědných, technických, inženýrských, uměleckých a matematických studijních oborech (STEAM), řešením otázek, jako jsou slabé výsledky chlapců, šikana a sexuální obtěžování, a rozvíjením větší genderové citlivosti v procesech a institucích vzdělávání a odborné přípravy.
- xi) Podpora shromažďování údajů a inovací v zájmu inkluze a genderové rovnosti ve vzdělávání.
- xii) Podpora občanských, mezikulturních a sociálních kompetencí, vzájemného porozumění a respektu a upevňování demokratických hodnot a základních práv na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy ⁽³⁾.
- xiii) Podpora, oceňování a uznávání neformálního učení včetně dobrovolnictví a posilování inkluzivnosti, kvality a uznávání přeshraničních solidárních činností.
- xiv) Rozvoj etického chování a posilování kritického myšlení spolu s digitální a mediální gramotností.
- xv) Podpora udržitelných investic do kvalitního a inkluzivního vzdělávání a odborné přípravy.

Prioritní oblast 2 – Celoživotní učení a mobilita

Konkrétní témata a akce

- i) Znovuzahájení strategií celoživotního učení, pokračování v nich a řešení přechodných fází v rámci vzdělávání a odborné přípravy při současném prosazování přechodů k odbornému vzdělávání a přípravě, vysokoškolskému vzdělávání a vzdělávání dospělých, včetně neformálního a informálního učení, přechodů mezi těmito druhy vzdělávání a přechodů ze vzdělávání a odborné přípravy do pracovního procesu za pomoci vysoce kvalitního profesního poradenství.
- ii) Zvýšení robustnosti a inkluzivnosti strategií celoživotního učení tak, aby se ti, kdo předčasně opustili vzdělávání, k němu mohli kdykoliv v průběhu života ve flexibilní podobě vrátit, a aby ti, kteří to potřebují, měli přístup k programům vysokoškolského vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy, aby si mohli ve všech fázích života osvojit nebo aktualizovat dovednosti (prohlubování dovedností a změna kvalifikace), jež jsou potřebné pro pracovní místa budoucnosti.
- iii) Zajištění toho, aby systémy vzdělávání a odborné přípravy, včetně systémů vzdělávání dospělých, podporovaly všechny účastníky vzdělávání při vstupu na měnící se trh práce a přispívaly k jejich osobnímu rozvoji, aby byly pružnější, odolnější, připravenější na budoucnost, atraktivnější a uzpůsobenější pro ekologickou a digitální transformaci, poskytovaly vzdělávací příležitosti k prohlubování a aktualizaci dovedností v průběhu celého pracovního života a posilovaly spolupráci s dalšími zúčastněnými stranami, jako jsou podniky nebo jiná pracoviště.
- iv) Provádění prohlášení z Osnabrücku o odborném vzdělávání a přípravě jako faktoru umožňujícím oživení a spravedlivý přechod k digitální a zelené ekonomice.
- v) Posílení klíčové úlohy systémů vysokoškolského vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy při podpoře celoživotního učení a oslovování rozmanitější skupiny studentů. Prozkoumání koncepce a využití alternativních kvalifikací (microcredentials) může pomoci rozšířit vzdělávací příležitosti a mohlo by posílit úlohu vysokoškolského vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy v celoživotním učení poskytováním flexibilnějších a modulárních vzdělávacích příležitostí a nabídkou inkluzivnějších vzdělávacích drah.

⁽³⁾ Jak je uvedeno v prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání.

- vi) Aktualizace obnoveného evropského programu pro vzdělávání dospělých.
- vii) Podpora svobodné mobility účastníků vzdělávání, učitelů a školitelů a dalších pracovníků v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a svobodného sdružování institucí v Evropě i mimo ni, a to prostřednictvím mobility ve vzdělávání a přeshraniční spolupráce. Je třeba vyvinout další úsilí k odstranění stávajících překážek a bariér pro všechny druhy vzdělávací mobility a mobility vyučujících, včetně otázek souvisejících s přístupem, poradenstvím, službami pro studenty a uznáváním.
- viii) Aktualizace rámce vzdělávací mobility, který je součástí posíleného programu Erasmus+, s cílem poskytnout možnosti mobility mnohem širšímu spektru účastníků, podporovat ekologickou a digitální mobilitu, mimo jiné kombinací on-line a fyzických výměn, a podporovat vyváženou mobilitu.
- ix) Pokračování v úsilí o plné provedení doporučení Rady o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (26. listopadu 2018).

Prioritní oblast 3 – Učitelé a školitelé

Konkrétní témata a akce

- i) Posílení náboru a výběru těch nejlepších a nejhodnějších uchazečů o učitelská a pedagogická povolání na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy.
- ii) Zvýšení přitažlivosti a postavení učitelských a pedagogických povolání jejich lepším oceňováním jak ze společenského, tak i finančního hlediska, mimo jiné i prostřednictvím plánované evropské ceny za inovativní výuku.
- iii) Prozkoumání možnosti vypracování evropských pokynů pro rozvoj vnitrostátních rámců profesní dráhy a celoživotního poradenství, čímž se podpoří kariérní postup odborníků v oblasti školního vzdělávání.
- iv) Prozkoumání možnosti vytvoření politických nástrojů ve formě rámců kompetencí učitelů s cílem posílit relevantnost programů počátečního vzdělávání učitelů, jakož i rozvoj možností dalšího profesního rozvoje, a poskytovat učitelům poradenství v souvislosti s jejich kariérním postupem.
- v) Podpora počátečního vzdělávání, zapracování a dalšího profesního rozvoje na všech úrovních, zejména se zaměřením na stále větší rozmanitost účastníků vzdělávání a jejich specifických potřeb, řešení problematiky předčasných odchodů ze vzdělávání a odborné přípravy, prosazování učení se prací, podporu rozvoje základních a pokročilých digitálních kompetencí a inovativních pedagogických postupů, mimo jiné i zajištění toho, aby vzdělávání učitelů zahrnovalo i rozvoj kompetencí potřebných pro výuku v digitálním prostředí.
- vi) Vytvoření sítí institucí pro vzdělávání učitelů prostřednictvím navrhovaných pedagogických akademií Erasmus s cílem podporovat komunity z praxe, poskytovat vzdělávací příležitosti pro učitele, podporovat inovace a formovat vnitrostátní a evropské politiky vzdělávání učitelů.
- vii) Podpora prosazování excelence ve výuce na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím účinné organizace vzdělávání a strukturálních pobídek, a to prosazováním vhodných podpůrných mechanismů, infrastruktury a výukových materiálů a vzdělávání učitelů založeným na výsledcích výzkumu, jakož i zkoumáním nových způsobů hodnocení kvality odborné přípravy učitelů.
- viii) Podpora učitelů a školitelů při zvládnutí jazykové a kulturní rozmanitosti v institucích zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu.
- ix) Zkoumání možnosti vypracování politického rámce pro zvýšení kvality a rozšíření možností vzdělávací mobility učitelů v Evropě na základě jejich skutečných potřeb v oblasti mobility.

- x) Koncipování opatření a vytvoření mechanismů za účelem zlepšení pracovních podmínek a řešení problematiky pracovního stresu s cílem podpořit duševní pohodu učitelů, školitelů, pedagogických pracovníků a vzdělavatelů.
- xi) Úsilí o snížení genderové nevyváženosti v povoláních souvisejících se všemi úrovněmi a všemi typy vzdělávání a odborné přípravy.
- xii) Zajištění toho, aby programy vzdělávání a odborné přípravy učitelů a školitelů připravovaly učitele a školitele na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy na jejich klíčovou úlohu, jíž je předávat účastníkům vzdělávání kompetence potřebné pro život, práci a jednání směřující k udržitelnému rozvoji a přispívat ke zlepšení duševní pohody a mentálního zdraví všech účastníků vzdělávání.

Prioritní oblast 4 – Vysokoškolské vzdělávání

Konkrétní témata a akce

- i) Povzbuzování užší a hlubší spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi, zejména prosazováním a podporou bezproblémové nadnárodní spolupráce, která umožní aliancím vysokoškolských institucí, jako jsou instituce zapojené do iniciativy „Evropské univerzity“, využít jejich silných stránek a společně poskytovat transformativní vysokoškolské vzdělávání.
- ii) Zapojení se do zavádění iniciativy „Evropské univerzity“ v rámci programu Erasmus+ v součinnosti s programem Horizont Evropa a dalšími nástroji financování.
- iii) Vypracování agendy pro transformaci vysokoškolského vzdělávání se zaměřením na inkluzi, inovace, konektivitu, digitální a ekologickou připravenost a mezinárodní konkurenceschopnost, jakož i základní akademické hodnoty a vysoké etické zásady i na zaměstnanost a zaměstnatelnost.
- iv) Podpora vyvážených toků mobility a optimální cirkulace mozků.
- v) Podpora úlohy vysokoškolských institucí jako ústředních aktérů tzv. „znalostního čtyřúhelníku“ (vzdělávání, výzkum, inovace a služby pro společnost) a posilování součinnosti mezi vysokoškolským vzděláváním a výzkumem a usnadňování jejich další činnosti.
- vi) Posílení automatického vzájemného uznávání kvalifikací a období studia v zahraničí pro účely mobility a dalšího vzdělávání při současném zajištění toho, aby mechanismy zajišťování kvality byly pevným základem pro důvěru veřejnosti v další vzdělávání a zabezpečovaly autonomii vysokoškolských institucí. Měla by být vypracována koncepce automatického uznávání společných nadnárodních činností a případně uznávání a přenositelnosti krátkodobých kurzů.
- vii) Podpora dalšího využívání iniciativy týkající se evropské studentské karty tak, aby jí mohli využívat všichni studenti zapojení do mobility v Evropě.
- viii) Prosazování relevantnosti vysokoškolského vzdělávání pro trh práce a společnost, např. podněcováním rozvoje vzdělávacích programů podporujících učení více zaměřené na praxi a posílené spolupráce mezi institucemi a zaměstnavateli, při plném respektování komplexního přístupu vysokoškolského vzdělávání a autonomie vysokoškolských institucí, a zkoumáním možnosti vytvoření mechanismu sledování uplatnění evropských absolventů.

Prioritní oblast 5 – Ekologická a digitální transformace

Konkrétní témata a akce

- i) Zlepšení dostupnosti a kvality digitálního vybavení a infrastruktury, konektivity, otevřených a digitálních vzdělávacích zdrojů a pedagogických postupů a přístupu k nim na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy s cílem podporovat systémy vzdělávání a odborné přípravy při adaptaci na digitální éru.
- ii) Řešení otázky rozvoje základních a pokročilých digitálních dovedností a kompetencí na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy (formálního, neformálního a informálního vzdělávání a učení), jakož i v rámci tradiční, smíšené a distanční výuky a učení s cílem čelit technologické a digitální transformaci hospodářství a společnosti a reagovat na ni.

- iii) Zintenzivnění výměny osvědčených postupů a provádění opatření obsažených v Akčním plánu digitálního vzdělávání 2021–2027 a zkoumání způsobů, jak podpořit integrovanější přístup k rozvoji politiky digitálního vzdělávání prostřednictvím možného zřízení evropského centra digitálního vzdělávání.
 - iv) Mobilizace odborných znalostí a zdrojů pro vytváření sítí a podpora kreativních přístupů v ekologickém vzdělávání, a to prostřednictvím plánované Koalice pro vzdělávání v oblasti klimatu.
 - v) Prosazování hledisek environmentální udržitelnosti ve všech programech vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních vzdělávání a v rámci mezioborového přístupu a prosazování vzdělávacích koncepcí, jako je vzdělávání pro udržitelný rozvoj a vzdělávání ke globálnímu občanství s cílem umožnit občanům přispívat k udržitelnému rozvoji.
 - vi) Podpora nové udržitelné infrastruktury v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a renovace stávajících budov („ekologizace vzdělávací infrastruktury“).
-